

N:o 219.

Af herr **A. Hedin**, med anledning af Kongl. Maj:ts proposition n:o 37 angående ändrad lydelse af 74 § regeringsformen.

I Kongl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse af regeringsformens 74 § har man med största omsorg undvikit att uttala eller antyda, att den requisitionslag, som genom grundlagsändringen skulle möjliggöras, är af behovet påkallad blott för det fall, antingen att riket angripes, eller att, vid krig mellan främmande magter, någon af de krigförande icke respekterar vår neutralitet. Man har låtit sig angeläget vara att så välja de krigiska ordalagen, att de icke i minsta mån påminna vare sig om den freds- och neutralitetspolitik, som är svenska folkets, eller om Kongl. Maj:ts pligt att hafva fred och neutralitet till ständigt högsta ögonmärke, och att blott *till försvar* använda den vidsträckta och i många hänseenden vådliga befogenhet, för hvilken den ifrågasatta grundlagsändringen är afsedd att bana väg.

Flere gånger i mammaminne har landet varit helt nära att störtas i krig uteslutande genom sin regerings eget förvållande, eller rättare sagdt genom regentens personliga beslut och åtgärder.

Under sistlidet års urtima riksdag — de många och stora löftenas dag — medgafs från flera håll, att »konstitutionella garantier» borde skapas mot sådana äfventyrligheter som de nyss antydda. För att åt dem, som gäfvo sådana löften och som ej få förutsättas hafva gjort några tysta förbehåll tvärt emot hvad de lofvat, bereda det tillfälle att hålla ord, som de sjelfve försummat att förskaffa sig, skall

jag i en annan motion föreslå vissa ändringar i regeringsformens bestämmelser om utrikes ärendens handläggning m. m.

Men äfven under förutsättning, att förslag till grundlagsbestämmelser i nämnda syfte antagas att hvila samtidigt med förslag till ändring af § 74, håller jag före, att den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelsen af denna paragraf är oantaglig, och tillåter mig därför att hemställa om följande förändring:

Från den dag då, *efter utfärdande af riksdagskallelse*, rikets krigsmagt eller någon del deraf ställes på krigsfot, vare sig för *upprätthållande af rikets neutralitet*, derest den, *vid krig mellan främmande magter*, af någon bland de krigförande skulle hotas eller kränkas, eller för *afvärjande af ett befaradt eller börjadt angrepp*, och intill den dag (o. s. v. lika med propositionen).

Stockholm den 18 mars 1893.

A. Hedin.